

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/25/2022
Identifikačné číslo spisu: 8718204594
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Halušková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:8718204594.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobkýň: 1/ mal. F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom C.Á. X, XXX XX Q. a 2/ mal. J. P. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX Q., zastúpených zákonnou zástupkyňou P. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX Q. a právne zastúpených SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanému A. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. P. XX/IV, XXX XX F. A., právne zastúpenému GRMAN & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 861 553, o zaplatenie sumy 41.817,74 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 21C/10/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. apríla 2021 sp. zn. 22Co/15/2020 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni 1/ p r i z n á v a voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Žalobkyni 2/ p r i z n á v a voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 11. októbra 2019 č. k. 21C/10/2018-166 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ peňažnú sumu vo výške 14.397,95 eur s úrokom vo výške 5,5 % p. a. z dlžnej sumy od 14.5.2016 do zaplatenia, 0,05 % denný úrok z omeškania z dlžnej sumy od 14.5.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a zaplatiť žalobkyni 2/ peňažnú sumu vo výške 14.397,95 eur s úrokom vo výške 5,5 % p. a. z dlžnej sumy od 14.5.2016 do zaplatenia, 0,05 % denný úrok z omeškania z dlžnej sumy od 14.5.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (III. výrok) a každej zo žalobkýň priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 38 % s tým, že rozhodne o trovách konania uznesením po právoplatnosti rozsudku (výroky IV. a V.). Súd prvej inštancie vychádzal z ustanovení § 512 ods. 1, § 558, § 566 ods. 2, § 567 ods. 2 a 657 Občianskeho zákonníka a z § 151 ods. 1 a 2, § 153 ods. 1 až 3, §

167 ods. 3, § 185 ods. 2 a § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Podľa odôvodnenia rozsudku okresného súdu bolo predmetom konania vrátenie pôžičky 50.000,- eur poskytnutej právnym predchodcom žalobkyní L.. D. N. žalovanému na základe zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 05.09.2013, ktorú sa dlžník zaviazal vrátiť veriteľovi do jedného roka odo dňa poskytnutia pôžičky bezhotovostne na označený účet veriteľa. Dodatkami č. 1 a 2 k zmluve o pôžičke došlo k predĺženiu doby splatnosti pôžičky do 05.01.2016. Dedičské konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I po úmrtí L.. D. N. bolo ukončené dňa 05.04.2017 uznesením sp. zn. 3D/215/2016, Dnot 38/2016. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyní mal súd prvej inštancie preukázanú uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 07.08.2018 sp. zn. 4D/75/2017, Dnot 35/2017 vydaným v konaní o novoobjavenom majetku poručiteľa, v ktorom žalobkyne nadobudli pohľadávku poručiteľa ako veriteľa voči dlžníkovi (žalovanému) z titulu zmluvy o pôžičke z 05.09.2013 v znení dodatkov z 02.09.2014 a zo 04.09.2015 vo výške 50.000,- eur s dohodnutým úrokom z pôžičky vo výške 5,5 %, ktorá bola splatná 05.01.2016. Právny predchodca žalobkyní na pôžičku 50.000,- eur započítal sumu 4.000,- eur, preto bol žalovaný podľa záveru súdu prvej inštancie povinný vrátiť 46.000,- eur. K odovzdaniu pôžičky došlo bezhotovostným prevodom sumy 36.000,- eur na účet žalovaného a 10.000,- eur bolo poskytnutých v hotovosti, o čom svedčia písomné záznamy právneho predchodcu žalobkyní o splácaní pôžičiek žalovaným. Okresný súd zohľadnil úhrady žalovaného podľa výpisu z účtu banky a dospel k záveru, že neuhradená suma z čiastky 50.000,- eur predstavovala 28.795,90 eur, preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť každej žalobkyni 14.397,95 eur vrátane zmluvného úroku odo dňa nasledujúceho po poslednej platbe vykonanej žalovaným a tiež s dohodnutým úrokom z omeškania 0,05 % z dlžnej sumy denne. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie vychádzal z pomeru úspechu a neúspechu žalobkyní a žalovaného v rozsahu 38 % po zaokrúhlení (68,86 % - 31,14 %).

2. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 29. apríla 2021 potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku I. v časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni 1/ sumu vo výške 6.647,95 eura s úrokom vo výške 5,5 % p. a. z dlžnej sumy od 14.05.2016 do zaplataenia, 0,05 % denný úrok z omeškania z dlžnej sumy od 14.05.2016 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok zrušil vo výroku I. a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (I. výrok). Vo výroku II. v časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni 2/ peňažnú sumu vo výške 6.647,95 eura s úrokom vo výške 5,5 % p. a. z dlžnej sumy od 14.05.2016 do zaplataenia, 0,05 % denný úrok z omeškania z dlžnej sumy od 14.05.2016 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku rozsudok potvrdil a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok vo výroku II. zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (II. výrok). Odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a v prevyšujúcej časti zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1. K odvolacej námietke žalovaného, že súd prvej inštancie vykonal žalobkyňami písomne navrhnutý dôkaz - vyžiadanie prehľadu bankových transakcií bez zistenia stanoviska žalovaného, odvolací súd po citácii § 188 ods. 1 a 2, § 189 a § 190 CSP poukázal na potrebu rozlišovania zabezpečenia dôkazného prostriedku a vykonania dôkazu. Žalobkyne požiadali súd prvej inštancie o zabezpečenie dôkazu a informácií potrebných na zistenie skutkového stavu podaním z 05.08.2019. Súd prvej inštancie požiadal v zmysle § 190 CSP tretiu osobu, A. Q., J.P., aby predložila potvrdenia o majiteľoch bankových účtov č. XXXXXXXXXXX/XXXX, č. XXXXXXXXXXX/XXXX a č. XXXXXXXXXXX/XXXX a o dispozičných oprávneniach právneho predchodcu žalobkyní a žalovaného k jednotlivým účtom. Zároveň v zmysle § 189 CSP súd prvej inštancie požiadal uvedenú banku o predloženie výpisu z bankového účtu právneho predchodcu žalobkyní č. XXXXXXXXXXX/XXXX za obdobie od 01.09.2013 do 31.05.2016 v rozsahu transakcií vykonaných medzi týmto účtom a účtami č. XXXXXXXXXXX/XXXX a č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Písomným podaním zo dňa 22.08.2019 A. Q., J.P. oznámila požadované informácie a predložila prehľad bankových transakcií za požadované obdobie. Odvolací súd doplnil, že je len na úvahe súdu, či návrhu na uloženie edičnej povinnosti vyhovie alebo nie a je irelevantné, či s tým žalovaný súhlasí alebo nie. Doručenie dôkazu súdu neznamená jeho vykonanie. Dôkazy boli v zmysle § 188 ods. 1 CSP vykonané na pojednávaní konanom dňa 12.09.2019. Žalovaný mal zachované právo oboznámiť sa so získaným dôkazným prostriedkom pred jeho vykonaním, keď mu súd prvej inštancie zaslal prehľad bankových transakcií, ktorý mu bol doručený dňa 03.09.2019. Žalovaný využil možnosť

reagovať na vykonanie dôkazu ešte pred pojednávaním písomne podaním zo dňa 06.09.2019 a aj na pojednávaní ústne. Odvolací súd týmto procesným postupom súdu prvej inštancie nezistil porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces.

2.2. K žalovaným namietanému porušeniu zásady koncentrácie konania tým, že žalobkyne nenavrhlí vyžiadanie prehľadu transakcií včas a v súlade s § 167 ods. 3 CSP, odvolací súd s poukazom na § 153 ods. 1, 2 CSP uviedol, že nemožno vylúčiť, že predloženie skutkového tvrdenia alebo dôkazného návrhu až na pojednávaní je v konkrétnom prípade dôvodné napr. ak je bezprostrednou reakciou na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Súd prvej inštancie vyhodnotil v okolnostiach konkrétnej veci návrh žalobkyní na zabezpečenie dôkazného prostriedku zo dňa 05.08.2019 ako včas uplatnený prostriedok procesného útoku zohľadniac, že už v replike na vyjadrenie žalovaného zo dňa 23.04.2019, v ktorom sa bránil povinnosťou žalobkyní preukázať, že ich právny predchodca peňažné prostriedky vo výške 50.000,- eur žalovanému skutočne poskytol a bezhotovostne previedol na účet žalovaného, žalobkyne poukazovali na svoju obmedzenú možnosť dostať sa k bankovým výpisom ich právneho predchodcu. Zohľadnil, že žalobkyne v reakcii na vyjadrenia žalovaného realizovali kroky na získanie výpisov z bankového účtu ich právneho predchodcu, no bezúspešne vzhľadom na to, že bankový účet patrí len ich právnenému predchodcovi. Žalobkyne realizovali svoj prostriedok procesného útoku pred prvým pojednávaním tak, aby bola zachovaná hospodárnosť konania s cieľom rozhodnúť na jedinom pojednávaní. Súd nie je povinný automaticky prijať procesnú sankciu spočívajúcu v tom, že na procesný úkon neprihľadne, a tým mu neprizná procesné účinky, pokiaľ tento nebol realizovaný v bezprostrednej reakcii na prostriedok procesnej obrany alebo útoku protistrany.

2.3. Odvolací súd tiež uviedol, že žalobkyne vstúpili nielen do vlastníckych práv poručiteľa, ale prešli na ne aj všetky záväzky a práva ich právneho predchodcu, teda i práva a povinnosti z bankového účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, a preto ich možno považovať za klienta banky podľa § 92 ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z. V zmysle uvedeného bolo dodržané ust. § 91 ods. 4 písm. a) zák. č. 483/2001 Z. z. a súd prvej inštancie nepochybil, ak si vyžiadal od A. Q., J.P. výpisy z bankového účtu právneho predchodcu žalobkyní a vykonal ich ako dôkaz.

2.4. K výške nároku odvolací súd uviedol, že sporným nebolo uzavretie zmluvy o pôžičke zo dňa 05.09.2013 v znení dodatkov zo dňa 02.09.2013 a zo dňa 04.09.2013 medzi právnym predchodcom žalobkyní ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, ktorou sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi sumu 50.000,- eur bezhotovostným prevodom na účet dlžníka č. XXXXXXXXXXX/XXXX a dlžník sa zaviazal vrátiť požičanú sumu 50.000,- eur s dohodnutým úrokom najneskôr do 25.01.2016 bezhotovostným prevodom na účet veriteľa č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Po započítaní poplatku za poskytnutie pôžičky 500,- eur a pohľadávky na vrátenie predošlej pôžičky v sume 3.500,- eur oproti sume 50.000,- eur bola poskytnutá pôžička 46.000,- eur. Odvolací súd zdôraznil reálny charakter zmluvy o pôžičke, preto sa v nachádzacom súdnom konaní od veriteľa žalujúceho splnenie dlhu vyžaduje nielen preukázanie konsenzu veriteľa a dlžníka o uzavretí zmluvy o pôžičke, ale aj preukázanie prenechania druhovo určených vecí veriteľom dlžníkovi. Dôkazné bremeno ohľadne existencie právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik dlhu, zaťažuje dlžníka. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že právny predchodca žalobkyní bol majiteľom bankového účtu č. IBAN P. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX a žalovaný bol majiteľom bankového účtu č. IBAN P. XXXX XXXX XXXX XXXX a je majiteľom bankového účtu IBAN P. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Výpis z účtu právneho predchodcu žalobkyní IBAN P. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX (č. l. 100 až 109 spisu) preukázal, že dňa 06.09.2013, t. j. deň po uzavretí zmluvy o pôžičke, došlo k odovzdaniu sumy 36.000,- eur žalovanému bezhotovostným prevodom na jeho bankový účet č. IBAN P. XXXX XXXX XXXX XXXX. Reálna podstata zmluvy o pôžičke je naplnená aj vtedy, ak veriteľ zo zmluvy o pôžičke podľa zmluvnej dohody s dlžníkom (dohody o platobnom mieste) poukáže určitú peňažnú čiastku na účet dlžníkovho veriteľa, pričom dlžník sa zaviazuje mu takto poskytnutú čiastku v dohodnutej lehote vrátiť; uskutočnením prevodu je potom splnená podmienka odovzdania predmetu pôžičky dlžníkovi. Žalobkyne uniesli dôkazné bremeno ich tvrdenia o reálnom odovzdaní finančných prostriedkov vo výške 36.000,- eur bezhotovostným prevodom. Na druhej strane žalobkyne nepreukázali, že na základe zmluvy o pôžičke z 05.09.2013 došlo k reálnemu odoslaniu aj sumy 10.000,- eur žalovanému. Odvolací súd uzavrel, že z preukázanej sumy pôžičky 36.000,- eur boli preukázané úhrady 21.204,10 eur a prijatá platba 1.500,- eur z 30.12.2013, spolu 22.704,10 eur. Nesplatená suma je 13.295,90 eur, z ktorej v zmysle dedičských podielov žalobkyní vo výške 1 potom každej z nich patrí minimálne 6.647,95 eur.

2.5. V spojení s čiastočným zrušením rozsudku okresného súdu odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie najmä doplní dokazovanie vo vzťahu k reálnemu odovzdaniu sumy 10.000,- eur žalovanému ich právnym predchodcom ako veriteľom vo vyššie naznačených intenciách, vykonané dôkazy vyhodnotí v súlade s § 191 CSP. Následne sa opätovne vyrovná s namietanou výškou pôžičky v zmysle zmluvy o pôžičke zo dňa 05.09.2013 a úhradami žalovaného v prospech tejto pôžičky, vrátane namietanej platby 1.500,- eur zo dňa 30.12.2013 v prospech právneho predchodcu žalobkyní. Okresný súd potom opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie zdôvodní tak, aby spĺňalo podmienky uvedené v ust. § 220 CSP.

3. Proti potvrdzujúcim výrokom rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil potvrdzujúce výroky rozsudku odvolacieho súdu, žalobu žalobkyne 1/ aj žalobkyne 2/ zamietol a žalovanému priznal voči každej zo žalobkyní nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho aj dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

3.1. Dovolateľ videl porušenie svojho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) v tom, že súd prvej inštancie vyžiadal výpis z účtu L. D. N. za obdobie od 12.09.2013 do 31.05.2016 v rozsahu transakcií vykonaných medzi týmto účtom a účtami č. XXXXXXXXXXXX/XXXX a XXXXXXXXXXXX/XXXX (ďalej len „prehľad transakcií“) bez toho, aby žalovanému poskytol možnosť vyjadriť sa k tomuto návrhu pred vykonaním navrhovaného dôkazu. Namietol aj, že k vykonaniu tohto dôkazu na pojednávaní dňa 12.09.2019 nedošlo v súlade s § 204 CSP. Žalovanému bol prehľad transakcií doručený, no nevedel a nemohol vedieť, odkiaľ pochádza a ako sa dostal do konania, pretože mu nebolo doručené podanie, ktorým súd prvej inštancie spoločnosť A. Q., J.P. o predloženie prehľadu transakcií požiadal a ani podanie tejto spoločnosti, ktorým bol prehľad transakcií súdu zaslaný. Navyše žalovanému bola poskytnutá extrémne krátka lehota (troch dní) na vyjadrenie sa. Ďalej namietol, že žalobkyne návrh na uloženie edičnej a informačnej povinnosti z 05.08.2019 uplatnili ako prostriedok procesného útoku oneskorene (§ 167 ods. 3 CSP), keď už z prvého vyjadrenia žalovaného z 23.04.2019 vedeli, že rozhodujúcou je skutočnosť, či právny predchodca žalobkyní bezhotovostne poukázal na účet žalovaného 50.000,- eur a či ju žalovaný skutočne obdržal. Tvrdil aj získanie prehľadu transakcií v rozpore so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“). Žalobkyne sú síce právnymi nástupkyňami L. D. N., ale nie vo vzťahu k jeho právam a povinnostiam z bankového obchodu, a teda nespĺňajú definíciu klienta v zmysle § 91 ods. 2 zákona o bankách. Odvolací súd na jednej strane tvrdí, že na žalobkyne prešli práva a povinnosti z bankového účtu L. D. N., na druhej strane tvrdí, že k takémuto prechodu práv a povinností nedošlo a účet patrí len L. D. N., čo zakladá arbitrárnosť napadnutého rozsudku.

3.2. Žalovaný tvrdil prípustnosť dovolania aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky cit.: „Zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou. K vzniku právneho vzťahu z pôžičky sa vyžaduje skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Bez tohto odovzdania právny vzťah z pôžičky nevznikne.“ Za nesprávny označil záver odvolacieho súdu, že reálna povaha zmluvy o pôžičke je z hľadiska odovzdania predmetu pôžičky naplnená už tým, že veriteľ poukáže peňažné prostriedky na účet dlžníka. Dovolateľ argumentoval, vychádzajúc z § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej tiež „OZ“), že záväzok právneho predchodcu žalobkyní poskytnúť žalovanému pôžičku by bolo možné považovať za splnený až pripísaním peňažných prostriedkov na účet žalovaného, čo nebolo preukázané; preukázané bolo, že právny predchodca žalobkyní disponoval peňažnými prostriedkami a tieto odoslal zo svojho účtu. Žalobkyne nenavrhl, aby si súd vyžiadal výpis z účtu žalovaného a súdy takýmto dôkazom nedisponovali. Nebol teda preukázaný vznik právneho vzťahu z pôžičky.

4. Žalobkyne prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vyjadrení navrhli odmietnutie dovolania; uplatnili si nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Uviedli, že žalovaný sa s návrhom žalobkyní na vykonanie dôkazov oboznámil ešte pred ich vykonaním a v podaní zo 06.09.2019 vyjavoil svoj nesúhlas. Výpis z účtu L. D. N. bol vykonaný na pojednávaní 12.09.2019, kde mal žalovaný možnosť vyjadriť sa k návrhu na vykonanie dôkazu aj k samotnému dôkazu po jeho vykonaní. Popreli, že prehľad transakcií bol získaný v rozpore so zákonom o bankách. Už vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že banka je povinná podať informácie tvoriace predmet bankového tajomstva na písomné vyžiadanie súdu aj na účely civilného procesu, ktorého je klient banky účastníkom. Za klienta banky sa v zmysle § 91 ods. 2 zákona

o bankách považovali aj žalobkyne ako právne nástupkyne pôvodného klienta. Návrh na vykonanie dokazovania žalobkyne realizovali včas v nadväznosti na vyjadrenia žalovaného spochybňujúce ich tvrdenia. Rozhodnutia súdov sú odôvodnené relevantným spôsobom. To, že sa žalovaný s odôvodnením nestotožňuje, nezakladá prípustnosť jeho dovolania. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobkyne uviedli, že žalovaný nevymedzil právnu otázku, ale uvádza všeobecné a nesporné právne konštatovanie, v dôsledku čoho dovolanie nie je v tejto časti spôsobilým predmetom dovolacieho prieskumu. Žalovaný sa navyše nedomáha prieskumu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, ale z dôvodu, že sudy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktorý nemožno subsumovať pod § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Skutočnosť, že pôžička poskytnutá nebola, bol povinný preukázať žalovaný, keďže predložením výpisov z A. Q., J..P. na neho prešla vysvetľovacia povinnosť a dôkazné bremeno, ktoré by vyvrátili poskytnutie pôžičky preukázané odoslaním peňažných prostriedkov na účet žalovaného.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej aj „najvyšší súd“ príp. „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie a na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

7. Dovolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. 251/03). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona teda treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

8. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov. Súd v civilnom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

9. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný

ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

10. Dokazovanie v civilnom sporovom konaní, ovládané prejednávajúcou zásadou, upravujú § 185 a nasledujúce CSP. Proces dokazovania sa delí na niekoľko úzko súvisiacich a navzájom sa prelínajúcich štádií. Prvým z nich je navrhovanie dôkazných prostriedkov, teda dôkazov, ďalším ich zadováženie (v posudzovanom prípade nesprávne označované súdmi nižších inštancií ako zabezpečenie dôkazov pozn. dovolacieho súdu), nasleduje vykonanie dôkazov a napokon ich hodnotenie. Pred tým, ako súd začne dokazovať, musia strany sporu splniť povinnosť tvrdiť a navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení za účelom zistenia skutkového stavu. V štádiu prípravy pojednávania je jednou z úloh súdu vopred sa riadne pripraviť na samotné dokazovanie vychádzajúc zo stranami predložených skutkových tvrdení a dôkazov, ako aj informácií zistených súdom. Súčasťou plnenia dôkaznej povinnosti (§ 132 CSP) je povinnosť strany sporu označiť na preukázanie svojich tvrdení dôkazy. Ak navrhnuté dôkazy súd vykoná, a tým sa preukážu skutkové okolnosti tvrdené stranou sporu, strana sporu uniesla dôkazné bremeno. Pri určení predmetu dokazovania vychádza súd z tvrdení žalobcu, ktoré porovná s hypotézou právnej normy, vzťahujúcou sa na predložený skutkový stav. Tomu zodpovedá aj režim dupliky a repliky v zmysle § 167 CSP. Výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde. Súd oboznámi strany sporu s tým, ktoré dôkazy bude vykonávať a ktoré nie po prednesoch strán sporu a po oznámení výsledkov prípravy pojednávania (§ 171 ods. 1, § 181 ods. 2 CSP). Nakoľko strany majú oprávnenie navrhovať dôkazy aj v priebehu konania, súd rozhoduje o tom, či navrhnutý dôkaz vykoná aj priebežne počas konania.

11. Medzi prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany patria aj námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov (§ 149 CSP). Návrhy na vykonanie dôkazov vyžadujú, aby súd prijal procesné opatrenia potrebné pre ten ktorý dôkaz (napr. vytýčenie ďalšieho pojednávania, nariadenie znaleckého dokazovania alebo výzva, aby určitá osoba predložila listinu a pod. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 567). Naopak námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov môžu smerovať k tomu, aby súd pred vykonaním alebo v priebehu vykonania dôkazu vykonal určité opatrenia (námietka vierohodnosti svedka).

12. Podľa § 188 ods. 1 CSP súd vykonáva dôkazy na pojednávaní, ale v istých prípadoch môže rozhodnúť o vykonaní dokazovania mimo pojednávania. V súlade s princípom kontradiktórnosti (čl. 9 základných princípov Civilného sporového poriadku) majú strany právo vyjadriť sa k dokazovaniu. V prípade, že strana sporu navrhne vykonanie dôkazu, ale dôkazný prostriedok nemá vo svojej dispozícii, súd môže uložiť tomu, kto má vec potrebnú na zistenie skutkového stavu, aby ju predložil (§ 189 CSP) a tiež môže tretej osobe uložiť povinnosť poskytnúť informácie, ktorými strana sporu nedisponuje a sú významné pre konanie a rozhodnutie (§ 190 CSP).

13. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že žalovaný po doručení žaloby vo svojom vyjadrení poprel existenciu pôžičky tvrdiac, že žalobkyne nepreukázali poukázanie finančných prostriedkov z účtu ich právneho predchodcu a ich pripísanie na účet žalovaného. Žalobkyne v replike z 10.05.2019 uviedli, že majú len obmedzenú možnosť dostať sa k výpisom z bankových účtov svojho otca, ktorý zomrel pred tromi rokmi (10.06.2016) a o všetkých právnych vzťahoch medzi ich otcom a žalovaným majú ony aj ich zákonná zástupkyňa len sprostredkované informácie. Ak chce žalovaný účinne popierať záväzok zo zmluvy o pôžičke, musí podľa žalobkyň vysvetliť, prečo svojimi podpismi na dvoch dodatkoch k zmluve o pôžičke potvrdil, že má takýto záväzok voči otcovi žalobkyň. Odkázali aj na písomné záznamy nájdené v pozostalosti ich otca a poukázali na zmluvu o pôžičke z 05.09.2013 v znení jej dodatkov tvoriace prílohu žaloby, na výpisy z účtu a osvedčenie o dedičstve s návrhom, aby popretie poskytnutia pôžičky žalovaným s poukazom na § 151 ods. 2 CSP bolo neúčinným. Žalovaný v duplike znovu poprel vznik právneho vzťahu z pôžičky ako reálneho kontraktu. Žalobkyne v reakcii z 05.08.2019 s odkazom na § 190 CSP navrhli, aby okresný súd požiadal A. Q., J.P. o zaslanie potvrdenia o tom, kto bol majiteľ

úctu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX a či mal D. N. k tomuto účtu dispozičné oprávnenie, o oznámenie majiteľa účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX a č. XXXXXXXXXXXX/XXXX s uvedením, či mal A. U. k týmto účtom dispozičné oprávnenie. Zároveň okresnému súdu podľa § 189 CSP navrhli, aby požiadal A. Q., J..P. o predloženie výpisov z účtu D. N. tam uvedeného čísla za čas od 01.09.2013 do 31.05.2016 v rozsahu transakcií vykonaných medzi týmto účtom a účtami č. XXXXXXXXXXXX/XXXX a XXXXXXXXXXXX/XXXX. Banka matke žalobkyň odmietla poskytnúť výpisy z účtov a potvrdenia vydať z dôvodu, že účet patril výlučne neb. D. N., ale požadované je možné poskytnúť na základe žiadosti priamo súdu. Písomnosťou z 13.08.2019 okresný súd požiadal A. Q., J..P. o oznámenie žalobkyňami navrhnutých skutočností a predloženie požadovaných výpisov z účtu neb. D. N.; požadované bolo súdu prvej inštancie doručené 26.08.2019. Následne obidvom právnym zástupcom okresný súd ako prílohu podania z 03.09.2019 zaslal prehľad transakcií na písomné vyjadrenie v lehote troch dní. Žalovaný vo vyjadrení zo 06.09.2019 namietol neprípustnosť prehľadu transakcií ako dôkazu pre nemožnosť posúdenia jeho autenticity a hodnovernosti, pre nedoručenie návrhu na vykonanie takéhoto dôkazu žalovanému, pre rozpor s § 167 ods. 3 CSP a pre získanie prehľadu transakcií v rozpore so zákonom o bankách. Vyjadril sa, že prehľad transakcií nepreukazuje poskytnutie pôžičky právnym predchodcom žalobkyň žalovanému, resp. preukazuje, že žalovaný splnil záväzok z pôžičky v celom rozsahu, alebo v jeho podstatnej časti. Na pojednávaní dňa 12.09.2019, ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní (č. I. 146), právny zástupca žalobkyň predložil manuálne vyhotovenú tabuľku s prehľadom debetov a kreditov na účte neb. D. N., ktorej rovnopis bol doručený aj právnemu zástupcovi žalovaného. Vo svojom prednese na tomto pojednávaní právny zástupca žalovaného okrem námietok o reálnom charaktere zmluvy o pôžičke, o porušení bankového zákona a oneskoreného návrhu na vykonanie dokazovania uviedol, že po spočítaní jednotlivých platieb je zrejmé, že žalovaný uhradil právnemu predchodcovi žalobkyň 46.046,10 eur, ktoré sa musia započítať najskôr na istinu a potom na príslušenstvo. Ani v dodatkoch k zmluve o pôžičke žalovaný neurčil, že platby uhradené pred podpisom dodatku sa majú započítavať na príslušenstvo. Ďalej uviedol, že po pripustení žalobkyňami navrhnutých dôkazov je zrejmé, že žalovaný zaplatil na pôžičku 22.354,10 eur a v najhoršom prípade by bola nesplatená časť istiny 13.645,90 eur. Zotrvával na návrhu zamietnuť žalobu. Následne okresný súd prezentoval predbežné právne posúdenie veci, v ktorom sa zaoberal aj ustanovením § 167 ods. 3 CSP, obchodným tajomstvom aj výškou pôžičky.

14. Na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany sa aplikujú aj ustanovenia § 153 a § 154 CSP o koncentrácii konania. Civilný sporový poriadok zveril súdom diskrečnú právomoc znamenajúcu, že podľa okolností konkrétneho prípadu súd nepríhľadne na procesné úkony strán sporu, ktoré neboli uplatnené včas. Po vyčerpaní repliky a dupliky by strana sporu v zásade nemala mať možnosť uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, s výnimkou prípadu, keď potreba nových tvrdení a dôkazov vyplynie z vykonaného dokazovania. Skutkový stav, ktorý sa bude subsumovať pod hmotnoprávne ustanovenia zákona, sa môže v priebehu konania vyvíjať, preto strany sporu môžu skutkové tvrdenia meniť a dopĺňať. Nemožno teda vylúčiť, že predloženie skutkového tvrdenia alebo dôkazného návrhu až na pojednávaní je v konkrétnom prípade dôvodné napr. ak je bezprostrednou reakciou na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany v zmysle § 153 CSP vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd. Zrekapitulujúc bod 13. tohto rozsudku, žalovaný v posudzovanom spore poprel existenciu pôžičky vo vyjadrení k žalobe tvrdiac, že žalobkyne nepreukázali poukazanie finančných prostriedkov z účtu ich právneho predchodcu a ich pripísanie na účet žalovaného. Žalobkyne v replike z 10.05.2019 uviedli, že ak chce žalovaný účinne popierať záväzok zo zmluvy o pôžičke, musí uviesť aj presné skutkové tvrdenia a relevantné vysvetlenia, prečo podpismi na dvoch dodatkoch k zmluve o pôžičke potvrdil, že má takýto záväzok voči otcovi žalobkyň s návrhom, aby popretie poskytnutia pôžičky žalovaným s poukazom na § 151 ods. 2 CSP bolo neúčinným. Žalovaný v duplike na tento spôsob procesného útoku žalobkyň nereagoval zotrvajúc na popieraní vzniku reálneho kontraktu a na tvrdení, že žalobkyne nepreukázali skutočné bezhotovostné poskytnutie peňažných prostriedkov. Dovolací súd je názoru, že v prejednávanej spore súdy nižších inštancií využitím svojej diskrečnej právomoci a zadovážením dôkazných prostriedkov navrhnutých žalobkyňami (najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí v zmysle § 154 CSP) v reakcii zo dňa 05.08.2019 na dupliku žalovaného neporušili právo žalovaného na spravodlivý proces. Žalobkyne procesnými návrhmi obsiahnutými v podaní z

05.08.2019 iba reagovali na vývoj dôkaznej situácie.

15. Dovolateľ namietol porušenie svojho práva na spravodlivý proces v spojení s edičnou povinnosťou (§ 189 CSP) tvrdiac, že okresný súd vykonal procesný návrh žalobkyní na vyžiadanie prehľadu transakcií od A. Q., J..P. uložením takejto povinnosti tomuto peňažnému ústavu. Dovolací súd upresňuje, že vyžiadanie informácií spadá pod § 190 CSP o informačnej povinnosti. Z hľadiska podstaty dovolacej argumentácie žalovaného ale dovolací súd zdôrazňuje, že vyžiadanie dôkazu, či už uložením edičnej povinnosti alebo povinnosti informačnej, nie je vykonaním dôkazu tak, ako to tvrdí dovolateľ. Návrh na uloženie informačnej alebo edičnej povinnosti je procesným návrhom na vykonanie dôkazu, ktorý je v prípade jeho zadováženia vykonaný oboznámením obsahu takto získaného dôkazu. V posudzovanom spore bol prehľad transakcií v písomnej forme doručený dovolateľovi cestou jeho právneho zástupcu s možnosťou vyjadriť sa, ktorú žalovaný využil písomným podaním zo dňa 06.09.2019. V tomto podaní dovolateľ doručené listiny ani ich obsah nespochybnil, vyjadril sa len k zákonnosti a včasnosti ich získania a k tomu, čo podľa jeho názoru z obsahu týchto listín vyplýva skutkovo (nespochybnil správnosť údajov uvedených v prehľade transakcií). K porušeniu ustanovenia § 204 CSP o vykonávaní dôkazu listinou preto okresným súdom na pojednávaní konanom dňa 12.09.2019, na ktorom sa dovolateľ k prehľadu transakcií znovu vyjadril, nedošlo. V spojení s fázami procesu dokazovania dovolací súd v prejednávacom spore konštatuje, že odňatím spravodlivosti nie je nemožnosť vyjadriť sa k návrhu na vykonanie dôkazov ako to tvrdil dovolateľ, pokiaľ boli tieto dôkazy neskôr vykonané súladne so zákonom.

16. Posledná zásadná dovolacia výhrada žalovaného vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP sa týkala súladu získania informácií o bankovom účte D. N. a získania prehľadu transakcií, ktoré na tomto účte v relevantnom období prebehli, so zákonom o bankách. Ochrana klientov a bankové tajomstvo sú upravené v 14-tej časti zákona o bankách v znení účinnom do 30.06.2020 (keďže uvedené informácie boli žiadané v auguste 2019). Predmetom bankového tajomstva boli v zmysle § 91 ods. 1 zákona o bankách všetky informácie a doklady o záležitostiach týkajúcich sa klienta banky, ktoré nie sú verejne prístupné, najmä informácie o obchodoch, stavoch na účtoch a stavoch vkladov. Podľa odseku 2 uvedeného zákonného ustanovenia na účely tejto časti zákona sa za klienta banky považuje aj právny nástupca pôvodného klienta v rozsahu týkajúcom sa práv a povinností, ktoré nadobudol tento právny nástupca. Podľa ods. 4 tohto zákonného ustanovenia správu o záležitostiach týkajúcich sa klienta, ktoré sú predmetom bankového tajomstva, podá banka bez súhlasu klienta len na písomné vyžiadanie súdu na účely civilného procesu, ktorého je klient banky účastníkom alebo ktorého predmetom konania je majetok klienta banky. V konaní bolo nesporné, že žalobkyne sú v zmysle § 473 OZ v rovnakom pomere jedinými dedičkami poručiteľa D. N. v zákonných podieloch po 1. Nakoľko sa po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, objavil ďalší poručiteľov majetok, príslušný súd na návrh vykonal o tomto majetku dodatočné konanie o dedičstve (§ 211 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku). Z druhého odseku § 91 zákona o bankách vyplýva, že právny nástupca pôvodného klienta sa na účely tejto časti zákona považuje za klienta banky v rozsahu týkajúcom sa práv a povinností, ktoré právny nástupca nadobudol. Žalobkyne ako univerzálne dedičky nadobudli všetky práva a povinnosti ich právneho predchodcu existujúce ku dňu smrti poručiteľa. Pokiaľ v niektorom z rozhodnutí o vyporiadaní dedičstva nie sú výslovne uvedené práva a povinnosti poručiteľa k bankovému účtu, z dôvodu právnej čistoty je možné tento nedostatok odstrániť konaním o novoobjavenom majetku. V § 91 ods. 4 zákona o bankách je zakotvená povinnosť banky bez súhlasu klienta podať správu o záležitostiach týkajúcich sa klienta, ktoré sú predmetom bankového tajomstva súdu na účely civilného procesu, ktorého je klient banky účastníkom alebo ktorého predmetom konania je majetok klienta banky. Samotný dovolateľ pripúšťa, že právny predchodca žalobkyní D. N. stratil postavenie klienta banky. V zmysle vyššie uvedeného vyplýva, že do jeho práv a povinností existujúcich v čase jeho smrti vstúpili žalobkyne. Predmetom prejednávaneho sporu sú primárne záležitosti týkajúce sa účtu poručiteľa (v zmysle jeho vzťahu s bankou), ale majetok žalobkyní, ktorý nadobudli dedením po pôvodnom klientovi banky. Z uvedeného potom vyplýva, že prehľad transakcií z účtu právneho predchodcu žalobkyní bol zadovážený v súlade so zákonom aj s ochranou bankového tajomstva.

17. Dovolací súd pripomína, že právnu istotu nastolenú právoplatným súdnym rozhodnutím možno v

právnom štáte narušiť len v nevyhnutnom rozsahu a výnimočne, preto je dovolanie mimoriadnym opravným prostriedkom. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je prípustné iba proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia v dovolaní nastolenej právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolač dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

18. Dovolač tvrdil, že sa dovoľáva aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Ako dovolaciu otázku týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia veci výslovne uviedol (na str. 4 v bode 13 dovolania): „Zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou. K vzniku právneho vzťahu z pôžičky sa vyžaduje skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Bez tohto odovzdania právny vzťah z pôžičky nevznikne.“ Dovolač aplikoval ust. § 124 CSP a posudzoval túto časť dovolania podľa jeho obsahu v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nálezy sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020). Napriek tomu konštatuje, že dovolateľ právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorú mal odvolací súd vyriešiť nesprávne, jasne a zrozumiteľne, nevymedzil. Po takto (ne)vymedzenej právnej otázke totiž nasleduje (na str. 14 dovolania) iba polemika dovolateľa so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu smerujúca k spochybneniu správnosti jeho rozhodnutia, ktorá významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Žalovaný sa ako dlžník síce bráni tým, vychádzajúc z povahy zmluvy o pôžičke ako reálneho kontraktu, že pôžička na jeho účet pripísaná nebola, no na preukázanie tohto tvrdenia nevyvinul žiadnu procesnú dôkaznú aktivitu, nenavrhol napr. predloženie ani nepredložil výpisy zo svojho účtu z daného obdobia, z ktorých by vyplývalo prijatie alebo neprijatie platby od D. N. (v tomto smere nejde o negatívnu dôkaznú teóriu, ktorá sa aplikuje v prípade reálnej neexistencie určitej skutočnosti, ktorej preukázanie je spravidla objektívne nemožné). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP preto nie je prípustné.

19. Dovolač súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom dospel k záveru, že je daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ale dovolanie nie je dôvodné. Dovolač naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu, spočívajúceho v tvrdení existencie vady zmätočnosti, ktorá by bola porušením práva žalovaného na spravodlivý proces, nezistil, preto dovolanie žalovaného po prejednaní bez pojednávania (§ 443 CSP časť vety pred bodkočiarkou) podľa § 448 CSP zamietol.

20. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 rovnakého zákona. V dovolacom konaní boli plne úspešné žalobkyne, preto dovolací súd každej z nich (procesné spoločenstvo žalobkýň je samostatné) priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

21. Tento rozsudok prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.